

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 7 listopada 2014 roku Sąd Rejonowy

w K. w sprawie z powództwa Spółdzielczej Kasy Oszczędnościowo-Kredytowej im. F. S. z siedzibą w G. przeciwko A. S. o zapłatę:

1. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 5.591,58 zł z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w stosunku rocznym od dnia 27 października 2014 r. do dnia wyroku,
2. należność zasądzoną w pkt. 1 rozłożył na 40 rat miesięcznych, płatnych do dnia 15 każdego kolejnego miesiąca, począwszy od listopada 2014 r., tj. pierwszych 39 rat w kwocie po 140,00 zł każda, zaś ostatnia rata w kwocie 131,58 zł, z odsetkami ustawowymi w wypadku uchybienia terminu płatności którejkolwiek z rat,
3. oddalił powództwo co do kwoty 139,90 zł,
4. w pozostałym zakresie umorzył postępowanie,
5. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 1.281,44 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Powyższy wyrok w części, tj. w zakresie punktu 2. sentencji zaskarżyła apelacją strona powodowa, zarzucając Sądowi Rejonowemu naruszenie art. 320 k.p.c. przez przyjęcie, iż w sprawie zachodzą przesłanki do rozłożenia przedmiotowego zadłużenia na raty, co uniemożliwia zaspokojenie powoda w sposób zgodny z przyjętymi zasadami i to zarówno funkcjonującymi w ramach przepisów obowiązującego prawa jak i w obrocie gospodarczym i handlowym.

W kontekście powyższego zarzutu skarżąca wniosła o:

1. zmianę ww. wyroku i zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kwoty 5.591,58 zł wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 27.10.2014 r. do dnia zapłaty,
2. uchylenie pkt. 2 wyroku,
3. zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego za II instancję wg norm przepisanych.

Nadto, skarżąca sformułowała wniosek ewentualny o:

1. zmianę pkt. 2. wyroku przez dodanie zastrzeżenia, że brak zapłaty którejkolwiek z orzeczonych rat skutkować będzie natychmiastową wymagalnością zasądzonej należności,
2. zasądzenie od pozwanej na rzecz powódki kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego za II. instancję wg norm przepisanych.

Skarżąca wniosła również o dopuszczenie dowodu z raportu spłaty należności na dzień 22 grudnia 2014 r., wskazując że potrzeba jego przedłożenia zaistniała dopiero na etapie sporządzenia apelacji, celem poparcia twierdzeń w niej zawartych.

W odpowiedzi na apelację strony powodowej pozwana wniosła o jej oddalenie w całości oraz o zasądzenie na rzecz pozwanej kosztów postępowania apelacyjnego wg norm przepisanych. Nadto pozwana wniosła w trybie art. 381 k.p.c. o dopuszczenie dowodów z dokumentów w postaci dwóch potwierdzeń przelewów: z dnia z dnia 22 grudnia 2015 r. oraz z dnia 15 stycznia 2015 r. na okoliczność wykonania przez pozwaną obowiązku nałożonego przez sąd

I instancji wyrokiem z dnia 7 listopada 2015 r. w zakresie zapłaty raty zobowiązania pieniężnego za listopad i grudzień 2014 roku oraz za styczeń 2015 r., wskazując że potrzeba powołania wskazanych dowodów wyniknęła po wydaniu wyroku przez Sąd I instancji, na skutek zarzutów podniesionych przez powódkę.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie jest zasadna i podlega oddaleniu.

Stosownie do treści art. 505¹³ § 2 k.p.c., uzasadnienie Sądu II instancji w postępowaniu uproszczonym powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa, jeżeli nie przeprowadzono postępowania dowodowego. Sytuacja opisana w cytowanym przepisie miała miejsce w rozpoznawanej sprawie, bowiem Sąd Okręgowy, po dokonaniu analizy stanu faktycznego sprawy, przyjmuje za własne ustalenia Sądu I instancji stanowiące podstawę faktyczną rozstrzygnięcia przyjętego w zaskarżonym wyroku. Sąd Okręgowy pominął zgłaszane w apelacji i w odpowiedzi na apelację wnioski stron o przeprowadzenie dowodu z raportu spłaty należności na dzień 22 grudnia 2014 r. (wniosek powódki) oraz dwóch potwierdzeń przelewów: z dnia z dnia 22 grudnia 2015 r. oraz z dnia 15 stycznia 2015 r. (wniosek pozwanej), bowiem obydwie te dowody dotyczyły faktów nie mających znaczenia dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Zakres kognicji Sądu Odwoławczego wyznaczony jest granicami zaskarżenia wskazanymi w apelacji. Apelacja w przedmiotowej sprawie kwestionuje wyłącznie rozłożenie przez Sąd Rejonowy, na podstawie art. 320 k.p.c., zasądzonej kwoty na raty opierając się na twierdzeniu, że po stronie pozwanej nie występuje konieczna przesłanka zastosowania powołanego wyżej przepisu w postaci istnienia realnej i pozytywnej prognozy odnośnie ratalnej spłaty zasądzonej kwoty. Zgłoszone natomiast na etapie postępowania apelacyjnego przez obie strony dowody zmierzają do udowodnienia okoliczności (spłata lub braku spłaty przez pozwaną zasądzonych wyrokiem Sądu I instancji na rat) mających miejsce już po wydaniu zaskarżonego rozstrzygnięcia, dla wykazania istnienia lub nie istnienia po stronie pozwanej realnej i pozytywnej prognozy co do ratalnej spłaty zasądzonej kwoty. Okoliczności te nie mogą jednak rzutować na ocenę prawidłowości zaskarżonego rozstrzygnięcia. Na marginesie jedynie wskazać należy, że przedstawiony przez skarżącą raport spłaty należności na dzień 22 grudnia 2014 r. nie spełnia wymogów dokumentu jako środka dowodowego. Raport ten stanowi bowiem jedynie nie podpisane przez skarżącą tabelaryczne zestawienie.

W konsekwencji powyższego Sąd Odwoławczy kontrolą instancyjną objąć może prawidłowość zaskarżonego rozstrzygnięcia w kontekście faktycznie zgromadzonego przez Sąd I instancji materiału procesowego.

W ocenie Sądu odwoławczego Sąd Rejonowy w sposób właściwy zastosował również odpowiednie przepisy prawne do stanu faktycznego niniejszej sprawy, w szczególności zaś przepis art. 320 k.p.c.

Zgodnie z treścią art. 320 k.p.c. w szczególnie uzasadnionych wypadkach sąd może w wyroku rozłożyć na raty zasądzone świadczenie, a w sprawach o wydanie nieruchomości lub o opróżnienie pomieszczenia - wyznaczyć odpowiedni termin do spełnienia tego świadczenia. Przesłanką konieczną dla zastosowania powyższego przepisu jest zatem stwierdzenie istnienia szczególnie uzasadnionych wypadków.

W doktrynie podnosi się, iż takie wypadki zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie przez pozwanego zasądzonego świadczenia byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody (tak np. A. Jakubecki, Komentarz do art. 320 Kodeksu postępowania cywilnego, LEX, 2013). W orzecznictwie daje się zaś zauważyć ogólniejsza teza, że ochrona, jaką zapewnia pozwanemu art. 320 k.p.c. nie może być stawiana ponad ochronę powoda w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu powoda.

W przedmiotowej sprawie Sąd I instancji, rozważając na wniosek pozwanej istnienie przesłanek do zastosowania art. 320 k.p.c., po dokonaniu analizy jej sytuacji majątkowej, rodzinnej (w tym stanu zdrowia małoletnich dzieci pozwanej) oraz jej postawę co do istnienia i spłaty objętego pozwem zobowiązania, doszedł do przekonania, że rozłożenie zasądzonej kwoty na raty będzie rozwiązaniem korzystnym zarówno dla pozwanej jako dłużnika, jak również zabezpieczy interes strony powodowej będącej wierzycielem pierwotnego stosunku prawnego.

Sąd Okręgowy całkowicie podziela powyższe zapatrywanie Sądu I instancji uznając za niezasadny podniesiony przez skarżącą w apelacji zarzut naruszenia art. 320 k.p.c. poprzez jego zastosowanie.

W rozpoznawanej sprawie zasądzona od pozwanej na rzecz strony powodowej kwota jest wprawdzie nominalnie kwotą stosunkowo niewysoką, jednakże zestawienie jej z wysokością osiąganego przez pozwaną dochodu (z wynagrodzenia za pracę i alimentów) oraz kosztami koniecznego utrzymania siebie i rodziny prowadzi do oczywistego wniosku, że jednorazowa jej zapłata byłaby dla pozwanej faktycznie niemożliwa. W tej sytuacji trafnie uznał Sąd Rejonowy, że jedynie rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty daje skarżącej, jako wierzycielowi, realną możliwość odzyskania należnego świadczenia. Pozwana, pomimo niskiej wysokości zarobków, uzyskuje jednak z tego tytułu stały dochód, nie posiada żadnych innych zobowiązań i, co ma istotne znaczenie nie uchyła się od obowiązku spłaty swojego zobowiązania względem skarżącej, czemu dała wyraz dokonując dobrowolnej spłaty zadłużenia zarówno w toku postępowania rozpoznawczego, jak i po jego zakończeniu. Ustalając okres spłaty oraz wysokość poszczególnych rat miesięcznych Sąd Rejonowy w sposób prawidłowy uwzględnił również realne możliwości płatnicze pozwanej.

Odnosząc się do podniesionego w apelacji zarzutu powódki, że rozłożenie spłaty zasądzonej kwoty na raty powoduje zagrożenie spłaty całej należności przyznać należy rację argumentacji pozwanej, iż wyrok Sądu I instancji, w zakresie stwierdzającym obowiązek zapłaty poszczególnych rat miesięcznych, na skutek wniesionej przez powódkę apelacji, nie uprawomocnił się. Nie można zatem skutecznie stawiać pozwanej zarzutu, że nie zapłaciła w terminie zasądzonych rat za listopad i grudzień 2014 r.

Reasumując należy wskazać, że w ocenie Sądu Okręgowego aktualna sytuacja majątkowa, rodzinna i zdrowotna skarżącej uzasadnia stwierdzenie, że w przedmiotowej sprawie zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, o którym mowa w art. 320 k.p.c., zaś udzielenie pozwanej ochrony poprzez zastosowanie art. 320 k.p.c. i rozłożenie zasądzonego przez Sąd Rejonowy świadczenia na raty nie pozostaje w dysproporcji w stosunku do ochrony interesów strony powodowej udzielonej poprzez zasądzenie w wyroku żądanej kwoty.

Mając na uwadze powyższe - oraz fakt, że w postępowaniu apelacyjnym nie ujawniono okoliczności, które Sąd II instancji winien wziąć pod uwagę z urzędu - apelacja powoda podlegała oddaleniu w oparciu o art. 385 k.p.c.